

pel paa, hvad man risikerer, naar man overlader en Minister en saadan Myndighed. Det samme Spørgsmaal vil jeg rejse med Hensyn til de Dele af Indløsningsbeløbet for Kirketienden, der skulle henlægges til faste Kirkefonds, tjenende til at afholde kirkelige Udgifter. Er det Mening, at Konverteringen ogsaa uden videre skal ramme dem? Og hvem skal saa dække den halve Procent, der, forudsat at det bliver en Konvertering fra 4 til $3\frac{1}{2}$ pCt., kommer til at mangle til Kirkernes Vedligeholdelse? Jeg erindrer ikke saa nøje Lovforslagets Bestemmelser i saa Henseende for de selvejende Kirkers Vedkommende, men i Analogi med dem maa det vel være Kommunerne, der komme til at betale.

Jeg har en Bemærkning endnu at gøre, og det var særlig den, jeg vilde rette til Finansministeren. Det er jo ganske klart, at de Fordele ved Konverteringen, som skulle tilfalde Statskassen, kunne blive ganske minimale, naar Tiendeyderne benytte sig af den i Lovforslaget givne Ret til at betale Indløsningssummerne kontant, thi saa bliver der ikke Tale om nogen Konvertering. Der er ganske vist i Lovforslaget en Bestemmelse om, at en Tiendeyder ikke kontant kan indfri sin Gæld til Tiendebanken, naar Finansministeren har annonceret, at han er i Færd med at ville konvertere. Men der er et andet Sted i Lovforslaget, hvor der findes en anden Bestemmelse, i hvilken der ikke staar noget om, at Finansministeren kan stoppe den kontante Indbetaling. Den findes i § 18, 2det Stykke, og følger efter Bestemmelsen om, at ingen Afløsningsforretning kan træde i Kraft før 1. Januar 1908. Det hedder der udtrykkeligt: „Saafremt en Tiendeyder vil udrede Afløsningssummen kontant, maa han gøre Anmeldelse herom til Tiendekommissæren senest 3 Maaneder forinden Afløsningens Ikrafttræden“. Det er en Selvfølge, at der herved er givet Tiendeyderen en absolut Ret til at indbetale kontant, thi der kan fornuftigvis ikke være Tale om, at Finansministeren skulde kunne annoncere en Konvertering, før Afløsningen overhovedet er traadt i Kraft i 1908. Man giver altsaa en Ret til kontant Indbetaling til dem, der senest 3 Maaneder inden Lovens Ikrafttræden anmelde, at de ville benytte sig af den, en Ret, som Finansministeren efter Lovforslaget, i det mindste saaledes som det nu er affattet, ikke kan berøve dem. At Finansministeren senere hen i Tiden, i Løbet af de 50 Aar, eller hvor

længe det nu vil være, kan stoppe yderligere Indbetaling, er en Sag for sig, men af langt mindre Betydning. Den Profit for Statskassen, som tænkes indvunden ved Optagelse af et Statslaan, naas kun delvis, maaske kun i meget ringe Maal, naar man tillader Folk kontant at indbetale Afløsningssummerne. I den Bestemmelse i § 18, jeg læste op, er der føjet til, at Tiendekommissæren skal drage Omsorg for, at der snarest muligt bliver tillagt vedkommende Amtstue Ordre til at modtage Afløsningssummen, og at Retten til at udrede denne ved kontant Betaling fortabes, saafremt Beløbet ikke er indbetalt paa Amtstuen senest 14 Dage forinden Afløsningsforretningens Ikrafttræden. Det er klart nok, at disse Frister ere saa korte, at det vil være umuligt for Finansministeren at lægge sig imellem og stoppe den for Konverteringsprofitten saa ødelæggende kontante Indbetaling.

H. J. Nielsen: I og for sig synes jeg ikke, man kan andet end have en vis Sympati for denne Lov. Det er i alt Fald Tilfældet med mig. Jeg er paa en Maade enig med det ærede 6te Medlem for 1ste Kreds (Octavius Hansen) i, at Tienderne have faaet Karakteren af en Gæld paa vedkommende Ejendomme, som det ubestridelig vil være en Fordel for Ejerne at faa taget bort. Men man kan dog ikke helt se bort fra den historiske Udvikling af disse Forhold, og jeg vil i denne Forbindelse tillade mig at gøre opmærksom paa, at en Urimelighed paa et Punkt af Udviklingen altid vil være meget vanskelig at faa udslettet uden ved at foretage ekstraordinære Skridt. Urimeligheden ligger meget langt tilbage i Tiden, om end ikke saa langt, at den kommer paa Biskop Absalons Kappe. Den stammer jo fra Reformationstiden. Den Gang blev den Jord, der tilhørte Herremændene, fritagen for Tiendebyrden, simpelt hen fordi de efter Historiens Vidnesbyrd nægtede at paatage sig den. Derimod vedblev Bondejorden at være behæftet med Tiende. Nu kan man bruge Udtrykket Trællemærket, eller hvad andet Udtryk man vil, men at det var en Uret, der den Gang skete, kan man ikke komme bort fra. Man kan heller ikke komme uden om, at Tienden er en Levning fra en Tid, der nu heldigvis er overstaet. Jeg vil derfor for mit Vedkommende oprigtig ønske, at vi maa komme til en Afslutning paa denne Sag. Men jeg kan dog ikke skjule, at jeg har mine store Betæneligheder derved, særlig i Betragt-